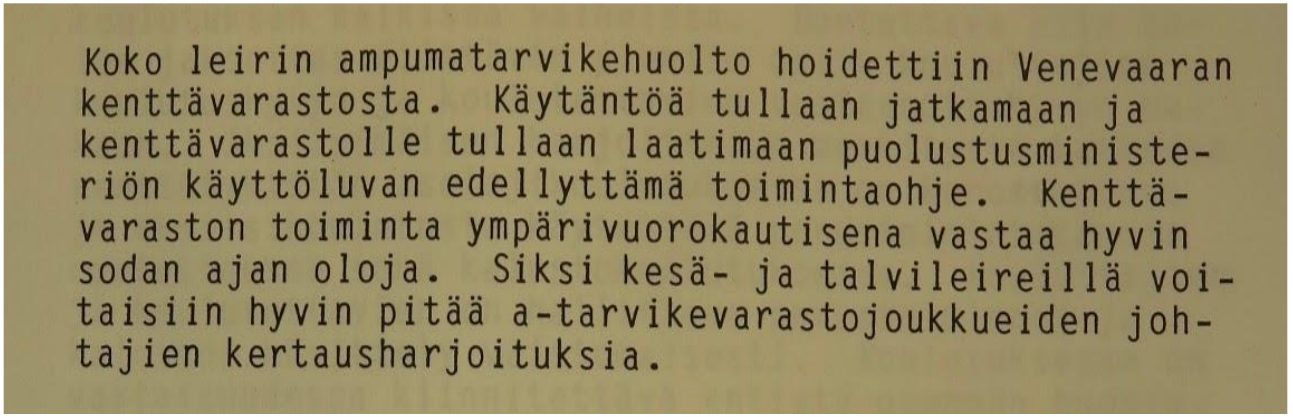
Ampumatarvikehuollon kehitys 1980-luvulta eteenpäin

Museo Militaria 26.9.2026

Kapteeni evp. Pentti Salonen

Puolustusvoimien materiaalinkäsittelyn historia.

Materiaalin käsittely 1980 alkupuolella oli yksinomaan miesvoimin tapahtuvaa käsittelyä. Ampumatarvikkeita siirreltiin käsin ja nokkakärryillä.
Leirijoukoilla oli omat ATP:sa. Leirijoukot toivat ampumatarvikkeet mukanaan tai ne tulivat rautateitse Misin tai Kuusivaaran asemalle.
Menetelmä muuttui 1982.
Ampumatarvikkeet tulivat rautateitse ennen leirien alkua ja Aluevaraston henkilökunta siirsi ne Kenttävarastolle. Leirikertomuksessa 1983 mainittiin Misin Aluevaraston toiminta, että leiriaikana se toimi kuten Ampumatarvikkeiden kenttävarasto.

Koko leirin ampumatarvikehuolto hoidettiin Venevaaran kenttävarastosta. Käytäntöä tullaan jatkamaan ja kenttävarastolle tullaan laatimaan puolustusministeriön käyttöluvan edellyttämä toimintaohje. Kenttävaraston toiminta ympärivuorokautisena vastaa hyvin sodan ajan oloja. Siksi kesä- ja talvileireillä voitaisiin hyvin pitää a-tarvikevarastojoukkueiden johtajien kertausharjoituksia.

Aluevarastolla oli vähän miehiä ampumatarvikkeiden käsittelyyn.

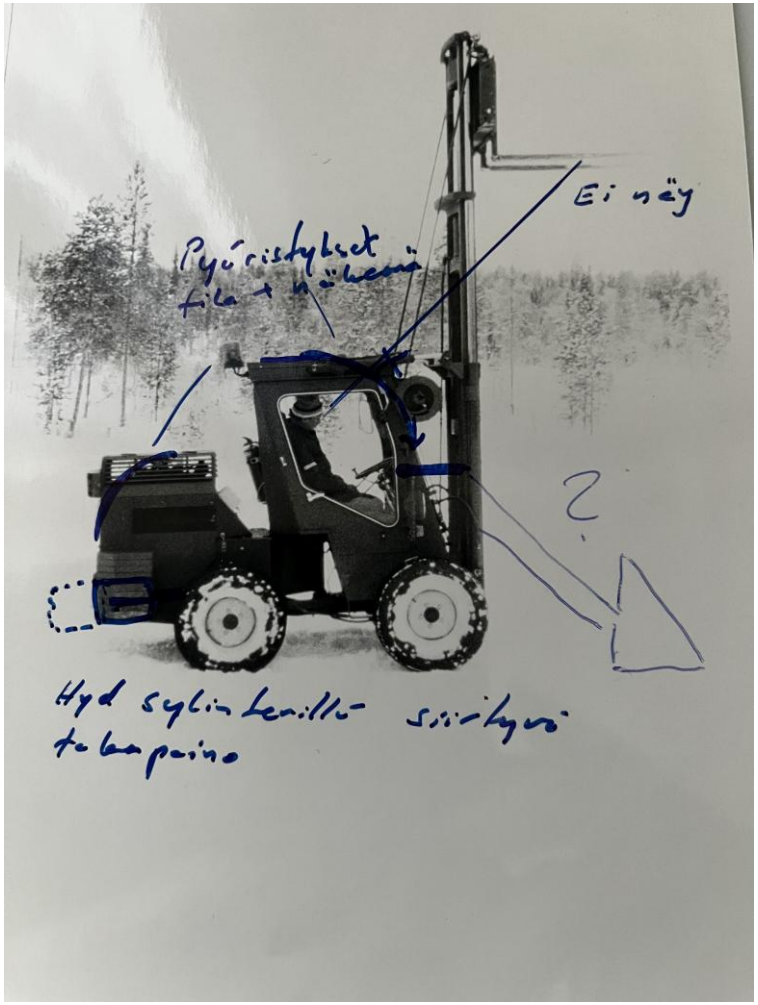
Tästä oli seurauksena koneellistaminen. Ensiksi traktorin perään asennettavalla peränosturilla, sittemmin postin hylkäämällä etukuormaajatraktorilla.
Aluevarastolla A-tarvikkeet niputettiin trukkinipuiksi käyttäen apuna lankuista tehtyjä välipuita. Myöhemmin hankittiin kuormalavoja.

- Kokeilun tuloksena ilmoitimme varikoille, että materiaali voidaan lähettää Misiin kuormalavalle pakattuna → ei ollut valmiuksia. Varikoilla a-tarvikkeet olivat irtotavarana ja vain nokkakärryt siirtolaitteena.
- PeTvälos:sta insylil (insevl) Ari Rautakorpi ilmoitti isokonekokeilusta → ensimmäinen isokonekokeilu oli Misissä 1986. Yhteensä kolme kokeilukertaa.
- Kokeilujen tuloksena valittiin ns. ulkokoneeksi Wille 645. Parantelujen jälkeen Wille 645 SA.

Sisäkoneena toimi Hiisi 1100 SA

- Varikot ja muutkin tuotantolaitokset siirtyivät lavottamaan materiaalia. Varsinainen lavotusohje tuli vasta 1990-luvulla kun sain sen valmiiksi.
- Materiaalin käsittelyn kokeilua oli mm kesäleirillä 1990. Koe kesti kaksi vuorokautta jolloin pyrittiin saamaan selville koneen kapasiteetti hyvissä olosuhteissa.
- Pääsimme 1300 lavaan/vrk/kone.
- Talvileirillä kokeilimme huonoissa olosuhteissa.

- Kokeilumme aikana havaittiin, että materiaalin koneellinen käsittely katkeaa tuliasemissa.
- Kokeilimme viedä materiaalin käsittelykoneita tuliasemiin purkamaan kuormalavoja. → huonoin tuloksin. → Pienellä trukilla ei kyetty kunnolliseen käsittelyyn ja toisaalta ei kannattanut sijoittaa lisää koneita tuliportaaseen. Ainoastaan tuliportaassa olevaan pyöräkuormaajaan hankittiin trukkipiikit.
- Valituksi tuli se, että ammusajoneuvot varustetaan puominostureilla. (hiop).

Tämän jälkeen materiaalin koneellinen käsittely on katkeamatonta.

Konekokeilun edustajat. Machinery, Puolustusvoimat, Joutra ja Vilakone.

